

हडि १० हठ-रन् प्रथो । पप्रुमारणसाधने काठयन्त्रभेदे

(हडि ४४) गद्वरं । [गद्वरं नाम स्त्रियां क्रीडा ।

हडिक पु स्त्री० हठ-रन् प्रथो । नीचजातिभेदे (हडि)

हड्ड न० हठ-उ डड नेत्तम् प्रथो । अस्मि (हडि) ।

संज्ञायां कन् । नीचजातिभेदे (हडि) गद्वरं ।

रन् हड्डिरप्यत्र । [गद्वरं ।

हड्डज न० हड्डात् जायते जन-उ । अस्मिन्वारे मज्जायां

हड्डिक पु० हडिक-स्त्रायं क । (हडि) जातिभेदे स्त्रियां

जातितात् लोप् । स च वणः “सद्यसाण्डालकन्यायां

नेटरीयेण गोनक । । नभूतस्तो हो प्रतो हड्डिकः

गोण्डिककथा” ब्रह्मवै० ब्र० ख० १०८० ।

हण्डा स्त्री हन-डा डड नेत्तम् । इहृति कृत्याभेदे

(हण्डा) नाट्योक्तौ नीचवस्त्राधने अर्थः । हण्डावत्

आनलोऽपि शेषार्थे स्त्री भरतः ।

हण्डिका स्त्री कुड्हा हण्डा कन् । कुड्हा कृत्याभेदे (हण्डि) ।

हण्डिकामुत पु० हरिडकावाः सुत इव । कुड्हा कृत्याभेदे

हण्डिकाभारे (हण्डि) लिकाः । [अभरः ।

हण्डि अर्थः हन-डे डड नेत्तम् । नाट्योक्तौ नीचवस्त्राधने

हत त्रि० हन-क्त । १ नाशिते २ प्रतिहते ३ प्रतिवद्धे ४ आभा

रहिते अमरः ५ गुणिते च । भावे क्त । ६ हनने ७ गुणने

न० ।

हतक त्रि० हत इव नष्टमायत्वात् कन् । नष्टमाये (हडा) ।

हताश त्रि० हता आशा यस्य । १ आशाशून्ये २ निन्द्ये

३ पिशुने च मेदि० ४ वय्ये गद्वरं ।

हति स्त्री हन-भावे क्त । १ हनने २ मारणे ३ व्याघाते

४ उपकरणे ५ गुणने च ।

हनु १० हन-कृत् । १ व्याधौ २ शस्त्रे च उणा० ।

हत्या स्त्री हन-भावे क्यप् । १ मारणे वधे प्राणवियोगात्

कृतव्यापारे “ब्रह्महत्या पुरापानम्” अतिः २ हनने च ।

हथ त्रि० हन-कृत् । विषये उणादि० ।

हृद विभोक्तृभ्यो भ्वा० आ० अक० अभिट् । हृदते अहस ।

हृदा स्त्री ताजोक्ते पञ्चम्योऽनयनोपयोगिनि अहभेद-

स्नामिकराशभेदस्यांभेदे यथाक्तं नील० ता०

“भेदेऽङ्गकौटशरेषुभागा जीवास्तु जित्सारगनै-

चराणाम् । हृदेऽप्यस्यांशरागनार्थाः शुक्रजजीवा-

किज्जेश्वरहाः । वृम्भे षडङ्गे पुनराङ्गभागाः शीघ्रा-

स्तुजिज्जीवज्जुजाकिहृहाः । कर्केऽद्रितकाङ्कनगाव्यभागाः

कुजास्तु जित्सेव्यशनेचराणाम् । सिंहेऽङ्गभूताद्रि-

रसाङ्गभागा देवेज्यपुष्पाकिंभुधारहृहाः । स्त्रियां

नगाशाव्यनगाव्यभागाः शीघ्योऽनोलीवकुजाकि-

नाथाः । तले रसाद्याद्रिनगाव्यभागाः कोणज्जजीवास्तु-

जिदारनाथाः । कीटे नगाव्यपुष्टगराङ्गभागाः भीमा-

स्तुजित्सेव्यशनेचराणाम् । चाये रयीज्जम्बुधिपञ्च

वेदा जीवास्तु जित्सारगनैचराणाम् । मृगे नगाद्रप-

युगशुतीनां शीघ्ये ज्यपुष्पाकिंज्जुजेश्वरहाः । कुम्भे

नगाङ्गाद्रिशरेषुभागाः शुक्रजजीवारगनैचराणाम् । कीने-

र्कवेदानमनन्दपणाः शितेज्यशीघ्यारगनैचराणाम् । त्रि-

शतशमे विंशतिरुत्तमे स्त्रे हृदेऽङ्गपुष्पाटगकं द्रिकाणे ।

हन वधे गतो च भ्वा० प० सक० अनिट् । हन्ति प्रणिहन्ति

प्रहृत् (एहः) लङि अवधीम् । जघान कर्मणि अघानि

अवधि । णिच् घातयति जिघांसति जघन्त्यते “कुञ्ज-

हन्ति कथःदरि” इत्यादावालङ्कारिकाः गतो निह-

तार्थतामाहुः ।

अभि+आघातभेदे केनचित् पदार्थेन संयोगभेदे अविघातः ।

अव+उपाद्यपसरभाष्योपापरभेदे ग्रीहीनवहन्ति । घातः ।

आ+केनचित् पदार्थेन संयोगात्कुडव्यापारे आहन्ति आ-

स्नाङ्गकर्मणि अकर्मत्वे च आत्म० वच आहते ।

प्रति आ+प्रत्याघाते प्रतिवन्धे प्रत्याहन्ति । [व्याघ्र तः

वि+घा परस्परं विरोधे विगेषेण ताडिते च व्याहन्ति

उद्+उर्ध्वं गतो उत्तोल्य हनने च ।

उप+उद्+आरम्भो उपोद्घातः आरम्भार्थः शङ्कतिभेदः ।

नि+निगेषेण हनने क्षरान्तरघातेन उदात्तक्षरसम्पादने च

निर+निःशेषेण हनने वज्रादिशब्दे च । “निघाते भूमि-

चघने भटुः ।

घरा+प्रतिवन्धे निरोधे ।

प्रति+प्रतिराधे प्रतिकूलगतौ च । [प्रति योधाः ।

वि+अति+परस्परहनने व्यतिहारेऽपि न आत्म० । व्यति-

षट्+उत्थक् हनने समूहभावे अर्थः ।

हन् अर्थः हन-भावे विच् । कृषाक्तौ शयनये च मेदि० ।

कर्त्तरि विच् । १ हननकर्त्तरि त्रि० हलङा ब्रह्महा ।

हन त्रि० हन कर्त्तरि अच् । हननकर्त्तरि वि० की० ।

हनन न० हन-भावे ल्युट् “व्यात् प्राणवियोगफलव्यापारो

हननं सततम्” इत्युक्ते व्यापारभेदे शृणुने च । [रत्नमा०

हनील पु० हन-रन् लोप् हन्त्यां लीयते ली-उ । केतकीदृशं

हनु(नू) पु० स्त्री० हन-रन् स्त्रीत्वे वा-ऊङ् । १ कपोलद्वयोप-

रिखे सुखभागभेदे २ हृद्विलासिन्यां स्त्री अमरः ।